

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená dne X.,
státní příslušnost Republika Kazachstán
zastoupená advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2021 č. j. CPR-7803-3/ČJ-2021-930310-V238

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2021, č. j. CPR-7803-3/ČJ-2021-930310-V238 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 1. 2021, č. j. KRPA-293548-19/ČJ-2020-000022-SV. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný zamítl odvolání žalobkyně podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně obecně namítala, že byla zkrácena na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují její práva nebo povinnosti. Žalovaný porušil § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 správního řádu.
3. Žalobkyně nesouhlasila s posouzením jejího dosud probíhajícího řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým bylo zastaveno správní řízení o udělení mezinárodní ochrany, kdy řízení bylo pro nepřipustnost žádosti zastaveno a současně nebyl žalobě přiznán odkladný účinek. Žalobkyně nevěděla o zamítnutí první žádosti o mezinárodní ochranu, proto nepodala opravný prostředek. Druhá žádost byla posouzena jako nepřipustná. Podstatnou skutečností nadále zůstává, že důvod, který ji k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedl, i nadále trvá v nezměněné podobě. Zastavení řízení o této žalobě je rozhodnutím procesním, postaveným na absenci nových skutečností. Žalobkyně namítala, že návrh na podání žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě proti tomuto rozhodnutí byl podán dvakrát a soudem vyhověno nebylo. V tuto chvíli její obavy stále trvají a v případě vycestování postrádá toto řízení smyslu. Prvotním cílem žalobkyně bylo s ohledem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100 prokázat, že nuceným vycestováním by byla skutečně nejen ona ale i její rodina vystavena závažné újmě, kterou žalobkyně reálně pociťuje. Jakkoliv žalovaný zpochybňuje odůvodněnost obav žalobkyně (v zemi původu je hledanou osobou), pociťovanou újmu, které se žalobkyně ve vztahu k sobě a k nezletilým dětem obává, to nikterak nesnižuje.
4. Žalobkyni podrobně rozebrala ustanovení upravující pronásledování a posuzování možnosti vnitřní ochrany podle zákona o azylu a související judikaturu, kterou měla za příléhající i k posuzování důvodů obavy závažné újmy, která je s povinností opustit území spojena. Žalobkyně je přesvědčena, že všechna správní řízení vedená s její osobou na území České republiky jsou ve vzájemné souvislosti a je třeba se obavou žalobkyně zabývat ve všech souvislostech. Žalovaný posoudil stav věci z pohledu práva na spravedlivý proces vycházející ze zákonných norem dodržovaných na území České republiky, potažmo Evropské unie, a blíže se nezabýval skutečnou situací v zemi původu ve vztahu k právním normám a skutečnému vymáhání práva v domovské zemi.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

5. Mezinárodní závazek non refoulement má Česká republika také vůči osobám, které se rozhodnou o mezinárodní ochranu z nejrůznějších pohnutek nepožádat, ale pocházejí ze zemí, kde by jim potencionálně hrozila vážná újma (pro vysvětlení závazku non-refoulement srov. např. rozsudek zdejšího soudu ve věci č. j. 2 Azs 75/2005-75 ze dne 21. 3. 2006 nebo č. j. 9 Azs 23/2007-64 ze dne 14. 6. 2007, publ. pod č. 1336/2007 Sb. NSS). Těmto cizincům uvedená konstrukce umožňuje pobývat na území České republiky v režimu „strpění“ na základě víza uděleného podle § 33 zákona o pobytu cizinců, respektive si o mezinárodní ochranu požádat dodatečně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2010, č. j. Azs 15/2010-82).
6. Žalobkyně uvedla, že během řízení o podaném opravném prostředku využila další možnosti legalizace svého pobytu na území a požádala o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu ve smyslu ust. § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. V této žádosti jí Odbor azylové a migrační politiky nevyhověl, proti rozhodnutí podala odvolání.
7. Žalobkyni je známa možnost požádat, v rámci lhůty stanovené k vycestování o vydání nového rozhodnutí pouze v části výroku o stanovení nové doby k vycestování. Žalobkyně zásadní rozdíl spatřuje v otázce absence odkladného účinku žádosti o vydání nového rozhodnutí v případě nevyhovění.
8. Žalobkyně je též přesvědčena, že se žalovaný odmítl námitkami a důvody žalobkyně zabývat a bez dalšího odvolání zamítl.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření plně odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, je přesvědčen, že se v napadeném rozhodnutí podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi okolnostmi a také s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o povinnosti opustit území Evropské unie do soukromého a rodinného života žalobkyně podle ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců. Za daných okolností nelze od uložení tohoto rozhodnutí upustit, v tomto konkrétním případě je třeba shledat napadené rozhodnutí jako přiměřené opatření.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalovaný souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalobkyně v poskytnuté lhůtě nevyjádřila svůj nesouhlas s takovýmto postupem. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobkyní uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Podle § 50 a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

12. Žalobkyně v žalobě namítala nesprávnost rozhodování správních orgánů i soudů v jejích záležitostech s tím, že všechna rozhodnutí spolu souvisejí, podrobně rozebírala, kdy je na místě udělit cizinci mezinárodní ochranu a kdy je na místě přiznat žalobě odkladný účinek. Tyto argumenty však musejí být vzneseny v řízení proti konkrétnímu rozhodnutí o mezinárodní ochraně a následnému řízení ve správním soudnictví v žalobě proti takovému rozhodnutí. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že řízení o její druhé žádosti o mezinárodní ochranu bylo zastaveno z důvodu nepřípustnosti (rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 20. 7. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-P16-2020), nesouhlasila s tím, že opakovaně neuspěla s žádostí o přiznání odkladného účinku žaloby. Namítala, že dosud o žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení o její žádosti nebylo rozhodnuto. Soudu je z úřední činnosti známo, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2022, č. j. 34 Az 23/2020-103 byla tato žaloba zamítnuta. Proti rozsudku byla podána kasační stížnost (pod sp. zn. 7 Azs 145/2022, o které dosud nebylo rozhodnuto).
13. Nic nenasvědčuje tomu, že by žalovaný vyšel z nesprávně zjištěného skutkového stavu ohledně neoprávněnosti pobytu žalobkyně, žalobkyně ostatně nespороvala, že na území České republiky pobývala od 15. 11. 2020 neoprávněně (byť se snažila svou pobytovou situaci řešit a dne 16. 11. 2020 se dostavila na policii).
14. S žalobkyní bylo zahájeno správní řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců, při výslechu uvedla, že ji ve vlasti hledá policie a obává se, že ji zavřou kvůli podezření z podvodu při opakovaném prodeji auta. Součástí správního spisu je též závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince, podle stanoviska vycestování je možné, když žalobkyně neuvedla nic, co by nasvědčovalo, že by jí ve vlasti hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V zemi původu neměla vyjma problému s prodejem automobilu žádné potíže s kazašskými státními orgány či bezpečnostními složkami, ze země původu odešla zcela plánovaně, s vlastním cestovním dokladem a vízem, je pouze osobou hledanou, nebylo proti ní ani zahájeno trestní stíhání. Následně byla žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie a podle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba k opuštění území členských států Evropské unie nejpozději do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Prvostupňový správní orgán dospěl k závěru, že vydání rozhodnutí o správním vyhoštění by bylo k povaze případu (neoprávněný pobyt dvou dnů) nepřiměřené opatření, zároveň však cizinka není držitelem platného oprávnění k pobytu na území a rovněž není držitelem platného oprávnění v jiném smluvním státě.
15. Prvostupňový správní orgán v rámci posuzování přiměřenosti dopadů zohlednil, že žalobkyně na území České republiky žije sama v pronajatém bytě v Praze, do České republiky přicestovala za účelem práce a krátkodobého víza, není ve věku, kdy by se o sebe nedokázala postarat sama. Cizinka správnímu orgánu neuvedla žádnou závažnou překážku ve vycestování. V zemi původu žila trvale, má se tedy kam vrátit, rovněž tam má svou rodinu a zejména nezletilé děti, ohledně toho, že je hledanou osobou správní orgán uvedl, že tuto skutečnost má možnost řešit ve vlasti právními prostředky.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

16. V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobkyně namítala, že i nadále probíhá u Krajského soudu v Brně řízení o žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu, žalobkyně doufá, že rozhodnutí bude zrušeno. V domovském státě jí hrozí trestní stíhání, které by mohlo ohrozit i její rodinu, obává se o život svých nejbližších, vycestování by tak pro žalobkyni mělo závažné následky.
17. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že Krajský soud v Brně rozhodl o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 20. 7. 2020, č. j. OAM-20/ZAM-ZA11-P16-2020. Žaloba podaná proti rozhodnutí zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany z důvodu podle § 10a odst. písm. e) zákona o azylu je vyňata z odkladného účinku ex lege, nicméně účastníci řízení mohou společně s podáním žaloby o přiznání odkladného účinku požádat a pobývat na území až do doby rozhodnutí o odkladném účinku. Účastnice řízení se tak nyní nemůže dovolávat vedeného řízení u Krajského soudu v Brně č. j. 34 Az 23/2020, neboť následujícím dnem po nabytí právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku již není v souvislosti s vedeným řízením oprávněna na území pobývat. Námitky ohledně možného trestního stíhání a jeho důsledků žalovaný nepovažoval z důvodu společenské škodlivosti činu za natolik závažné jednání, pro které by žalobkyni hrozilo mučení, nelidské či ponižující zacházení, či dokonce trest smrti. Sama účastnice řízení potvrdila, že je toliko osobou hledanou, tj. řízení ve věci nebylo dosud ukončeno, nebyl tedy zjištěn skutečný stav věci. Pokud účastnice řízení byla skutečně obětí podvodného jednání, má odvolací orgán za to, že v případě vycestování do domovského státu nebude účastníci řízení znemožněno svá nynější tvrzení náležitě doložit a prokázat. Žalovaný neshledal obavy z možného porušení ústavně zaručených základních lidských práv a svobod v případě vycestování účastnice řízení do Kazachstánu a případného vedení trestního řízení ve věci podvodu za naplněnou. Účastnice řízení vycestovala z Kazachstánu dobrovolně, kdy přicestovala na území České republiky dne 13. 1. 2019, a to za účelem zaměstnání. Po uplynutí platnosti víza z území České republiky nevycestovala, neboť se obávala svého návratu do domovského státu, s žádostí o mezinárodní ochranu nebyla úspěšná. Žalovaný měl konečně za to, že prvostupňový správní orgán správně vyhodnotil přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Předmětné rozhodnutí je mírnějším opatřením než vydání rozhodnutí o uložení správního vyhoštění z území členských států Evropské unie a v případě neoprávněně pobývajícího cizince je vůbec nejmírnějším opatřením, které lze za dané situace přijmout. Jedná se o opatření, které na rozdíl od uložení správního vyhoštění nepředstavuje přitěžující okolnost pro následné získání povolení k pobytu na území České republiky a není spojeno se zákazem pobytu.
18. Ze shora uvedeného je zřejmé, že není důvodná ani žalobní námitka, že se žalovaný odmítl celkovou situací žalobkyně zabývat a že žalovaný bez dalšího odvolání žalobkyně zamítl. Žalobkyně neuváděla, které konkrétní odvolací námitky považuje za nevypořádané. Soud má za to, že žalovaný se námitkami žalobkyně podrobně zabýval a správně je vypořádal.
19. K námitce, že žalovaný posuzoval věc pouze z pohledu práva na spravedlivý proces vycházející ze zákonných norem dodržovaných na území České republiky, potažmo v Evropské unii, a blíže se nezabýval skutečnou situací v zemi původu ve vztahu k právním normám a skutečnému vymáhání práva v domovské zemi, soud konstatuje, že správní orgány shodně a správně shledaly, že skutečnost, že je žalobkyně hledanou

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

osobou v souvislosti s tím, že byla dle svého tvrzení obětí podvodného jednání při opakovaném prodeji svého automobilu, nijak nenaznačuje, že by obavy žalobkyně z ohrožení svého života a své rodiny mohly být důvodné. Žalobkyně vyjádřila své obavy zcela obecně, nijak nevysvětlila, z jakých konkrétních důvodů by její obavy měly být opodstatněné. Zcela chybí též jakákoli souvislost jejího nebezpečí trestního stíhání a obavami o život rodiny. Netvrdila ani, že by v minulosti měla konkrétní obtíže se státními orgány v zemi původu, či že by jí hrozilo nebezpečí účelového trestního stíhání, nepoukazovala ani na žádné konkrétní nedostatky ohledně vedení trestních řízení ve vlasti.

20. Žalobkyně se mylí, pokud má za to, že také v rámci řízení o uložení povinnosti opustit území jsou správní orgány povinny zkoumat stejné skutečnosti ze stejných hledisek jako v řízení o mezinárodní ochraně. Obavy žalobkyně z návratu do vlasti by mohly být v tomto řízení relevantní, pokud by byly zjištěny takové skutečnosti, které by nasvědčovaly nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, případně pokud by uložením povinnosti vycestovat byly porušeny mezinárodní závazky České republiky, především právo na život a zákaz mučení (čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) a zásada non refoulement. Tomu však v projednávaném případě nic nenasvědčuje. Správní orgány obou stupňů se pak ve svých rozhodnutích dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně zabývaly. Soud považuje hodnocení správních orgánů za podrobné a dostatečné, zvažující všechny individuální okolnosti na straně žalobkyně.
21. Pro úplnost je nutno zdůraznit, že ani samotné řízení o mezinárodní ochraně neslouží jako obrana proti trestnímu stíhání ve vlasti cizince. Trestní stíhání přitom bez dalšího nelze považovat za pronásledování ani vážnou újmu, a to ani v případě, že je vedeno v zemi, jejíž právní a institucionální prostředí nedosahuje úrovně západních států. Mezinárodní ochrana není nástrojem pro to, aby se cizinec vyhnul snášení negativních důsledků trestního stíhání v zemi původu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 Azs 3/2020-7, bod 34). Též v rozsudku ze dne 6. 6. 2022 ve věci žaloby podané žalobkyní Krajský soud v Brně konstatoval, že azylovou relevanci může mít trestní stíhání v případě, že se s ním pojí hrozba vážné újmy (typicky v podobě špatného zacházení), případně je-li vedeno z účelových důvodů. Skutkové okolnosti případu žalobkyně však podle Krajského soudu v Brně nesvědčí o tom, že by se mělo jednat o takový případ. Též závěry Krajského soudu v Brně nasvědčují správnosti hodnocení situace žalobkyně správními orgány v nyní projednávané věci.
22. K námitce, že správní orgány porušily § 2 odst. 1, § 3 a § 50 odst. 2, 3 správního řádu soud konstatuje, že ji nelze považovat za řádný samostatný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobkyni a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobkyně odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Těmto požadavkům obecný odkaz na ustanovení správního řádu, který není nad rámec výše uvedených žalobních bodů podepřen konkrétními skutečnostmi či právní argumentací, nedostojí (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Soud se proto těmito námitkami samostatně nezabýval.

23. Soud konečně neprovedl dokazování informací o důvodech neudělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území ze dne 30. 4. 2021, neboť pro rozhodnutí ve věci není tato informace podstatná, když nemá souvislost s důvody, na kterých je postaveno napadené rozhodnutí, ani neprokazuje obavy žalobkyně.
24. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. srpna 2022

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

JUDr. Lenka Loudová, v. r .
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.